

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete (utlåtandeversion 18.5.2022)

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt lagen om fritt bildningsarbete ska ändras. Regeringens proposition grundar sig på en av riktlinjerna i planen för de offentliga finanserna 2023–2026 enligt vilken kostnadsfördelningen och kostnadsnivån mellan staten och kommunerna inte justeras inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde 2023.

De priser per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande konstundervisning samt museer och verksamhetsenheter för scenkonst som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt de priser per enhet för studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar och undervisningstimmar för utbildning som avses i lagen om fritt bildningsarbete beräknas enligt gällande lag på basis av de faktiska kostnaderna och prestationerna under året före det år som föregår det år då priset per enhet bestäms. Coronapandemin och de begränsningar av verksamheten som hänför sig till den har haft en betydande inverkan på verksamheten 2020 och 2021 och på hur användbara uppgifterna för dessa år är som grund för statsandelsfinansieringen för kommande år. Syftet med propositionen är att eliminera effekterna av faktorer som beror på coronapandemin och begränsningar i samband med den beträffande nivån på statsandelsfinansieringen för de ovannämnda verksamheterna under de kommande åren.

I denna proposition föreslås det att bestämmelserna i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete ändras så att priserna per enhet finansåren 2023 och 2024 undantagsvis beräknas utifrån uppgifterna om kostnaderna och prestationerna för 2019. I propositionen föreslås dessutom vissa korrigeringar av lagteknisk natur i dessa lagar gällande hänvisningarna till lagen om statsandel för kommunal basservice.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023. Ändringarna i beräkandet av priserna per enhet för 2023 och 2024 avses gälla fram till den 31 december 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
LAGFÖRSLAG	4
1. Lag om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.....	4
2. Lag om ändring och temporär ändring av lagen om fritt bildningsarbete.....	7

MOTIVERING

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 2 § 1 mom., 11 § 3 punkten, 23 § 1 mom., det inledande stycket i 29 § 1 mom., 51 § och 64 § 1 mom., sådana de lyder, 2 § 1 mom. och 11 § 3 mom. i lag 1486/2016, 23 § 1 mom. och 51 § i lag 532/2017, det inledande stycket i 29 § 1 mom. i lag 1114/2021 och 64 § 1 mom. i lag 1407/2010, samt

fogas temporärt till lagen nya 24 b, 28 a och 35 b § som följer:

2 §

Tillämpning av lagen i vissa fall

Bestämmelser om beviljande av statsandel för driftkostnaderna för sådan förskoleundervisning och grundläggande utbildning som avses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), sådan verksamhet som avses i lagen om småbarnspedagogik (540/2018), sådan grundläggande konstundervisning som avses i lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) och som finansieras enligt antalet invånare i kommunen, sådana allmänna bibliotek som avses i lagen om allmänna bibliotek (1492/2016) och sådan kulturverksamhet som avses i lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019) finns i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021).

11 §

Finansiering av förskoleundervisning och grundläggande utbildning

Vid beviljande av finansiering för det första året av en tvåårig förskoleundervisning som ingår i ett sådant tillstånd att ordna utbildning som avses i 7 § i lagen om grundläggande utbildning används som pris per enhet i fråga om de elever som fyller fem år det år som förskoleundervisningen inleds ett belopp som motsvarar den hemkommunsersättning för sexåringar som avses i 35 § i lagen om statsandel för kommunal basservice.

23 §

Genomsnittliga priser per enhet

Genom förordning av statsrådet utfärdas årligen bestämmelser om de genomsnittliga priser per enhet för gymnasieutbildning och grundläggande konstundervisning som läggs till grund för finansieringen för det följande finansåret, i enlighet med vad som föreskrivs i 19 § 2 mom. och 22 § i lagen om statsandel för kommunal basservice.

24 b §

Beräkning av priset per enhet för gymnasier för finansåren 2023 och 2024

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 24 § 1 och 10 mom. beräknas priserna per enhet för studerande vid gymnasier för finansåren 2023 och 2024 utifrån de riksomfattande totalkostnaderna för 2019 och antalet studerande under det sistnämnda året. De riksomfattande totalkostnaderna utökas med 13 892 000 euro.

28 a §

Priserna per enhet för sådan grundläggande konstundervisning som finansieras enligt antalet undervisningstimmar finansåren 2023 och 2024 verksamhetsenheter för

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 28 § 1 mom. beräknas priserna per enhet för grundläggande konstundervisning finansåren 2023 och 2024 genom att de riksomfattande totalkostnaderna för 2019 divideras med det totala antalet undervisningstimmar under det sistnämnda året. De riksomfattande totalkostnaderna utökas med 748 000 euro.

29 §

Priserna per enhet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning

Priserna per enhet för de verksamheter som avses i 2 § 2 mom. 2, 3 a-, 3 b-, 4, 5 och 9 punkten och för utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av en anordnare av grundläggande utbildning fås genom att man från hemkommunsersättningens grunddel som finansministeriet bestämt i enlighet med 35 § i lagen om statsandel för kommunal basservice drar av 320,77 euro och multiplicerar skillnaden med följande koefficienter:

4 kap.

Priser per enhet för kulturverksamhet

35 c §

Priserna per enhet för museer och verksamhetsenheter för scenkonst finansåren 2023 och 2024

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 35 § 1 mom. beräknas priserna per enhet för finansåren 2023 och 2024 genom att driftskostnaderna för verksamheten 2019 divideras med kulturinstitutionernas totala antal faktiska årsverken under det sistnämnda kalenderåret. Museernas driftskostnader utökas med 324 000 euro, de i 2 mom. 2 punkten avsedda verksamhetsenheterernas driftskostnader med 426 000 euro och de i 2 mom. 3 punkten avsedda verksamhetsenheterernas driftskostnader med 233 000 euro.

51 §

Utbetalning av finansiering för driftskostnader

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalar ut den finansiering för driftskostnader som avses i 50 §, den höjning av basfinansieringen efter prövning som avses i 32 e § och den ersättning för mervärdesskatt som avses i 32 i § 1 mom. till kommunen eller en annan anordnare av verksamhet enligt någon av de lagar som nämns i 1 och 2 §, i enlighet med vad som föreskrivs i 46 § i lagen om statsandel för kommunal basservice. Statsunderstöd betalas före utgången av kalenderåret. Strategisk finansiering enligt 32 f § och ersättning för mervärdesskatt enligt 32 i § 2 mom. i denna lag betalas före utgången av finansåret.

64 §

Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om statsandel för kommunal basservice

På sådan finansiering som avses i denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om statsandel för kommunal basservice:

- 1) 21 § 2 mom. om nya och mera omfattande statsandelsåligganden,
- 2) 53 § 2 mom. om bestämmande av kommunens invånarantal,
- 3) 54 § 3 mom. om beviljande av statsandel vid ändring i kommunindelningen,
- 4) 55 § om bestämmande av statsandelen när en kommuns område delas,
- 5) 56 § om regionförvaltningsverkets behörighet att förelägga vite.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 24 b, 28 a och 35 c § gäller till och med den 31 december 2024.

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) 11 § 4 mom. samt 12 och 18 §, sådana de lyder, 11 § 4 mom. i lag 579/2015 samt 12 och 18 § i lag 1765/2009, samt *fogas* temporärt till lagen en ny 11 a §, i stället för den 11 a § som upphävts genom lag 1608/2015, som följer:

11 §

Pris per enhet

Priset per enhet för en undervisningstimme vid medborgarinstituten beräknas årligen så att driftskostnaderna för verksamheten vid medborgarinstituten under det år som föregår året före det år då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid instituten samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som medborgarinstitutens huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om hur avskrivningarna räknas in i driftskostnaderna. Medborgarinstitutens genomsnittliga pris per enhet bestäms årligen genom förordning av statsrådet med iakttagande av bestämmelserna i 19 § 2 mom. och 22 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021).

11 a §

Pris per enhet finansåren 2023 och 2024

Med avvikelse från 11 § 2–6 mom. beräknas priserna per enhet för finansåren 2023 och 2024 genom att driftskostnaderna för verksamheten i fråga 2019 divideras med antalet prestationer för verksamheten i fråga under det sistnämnda året. Driftskostnaderna utökas folkhögskolornas del med 55 000 euro, för de riksomfattande idrottutbildningscentrens del med 8000 euro, för medborgarinstitutens del med 1 252 000 euro och för sommaruniversitetens del med 9 000 euro.

12 §

Förändringen i kostnadsnivån samt i verksamhetens omfattning och art

Vid beräkningen av priserna per enhet beaktas förändringen i kostnadsnivån och i verksamhetens omfattning och art med iakttagande i tillämpliga delar av 19 § 2 mom. och 22 § i lagen om statsandel för kommunal basservice

18 §

Betalning

Statsandel för driftkostnaderna betalas till huvudmannen för en läroanstalt från in-gången av kalenderåret månatligen i lika stora poster senast den 11 varje månad av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning så som föreskrivs i 46 § i lagen om statsandel för kommunal basservice. Statsunderstöd betalas till huvudmannen före utgången av kalenderåret.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 11 a § gäller till och med den 31 december 2024.

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

...minister Förnamn Efternamn